

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
No. 86. 3c A COPY

PIRMADIENIS, BALANDIS-APRIL 12 D., 1937.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1918, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Telefonas: Canal 7790
3c A COPY METAL-VOL XXI

PATYS ŽMONĖS ATIDARĖ DAUGIAU BAŽNYČIŲ MEKSIKOJ

MEXICO, bal. 11. — Vera Cruz valstybėje oficialiai atidaryta tik keturios bažnyčios: dvi Orizaboje, viena Cordoboje ir viena Coatepece. Kitose keliose vietose gyventojai pajėgomi atidaryti kelias bažnyčias ir neleidžia autoritetams jų uždaryti.

Nė vienoj tų visų bažnyčių nėra pamaldų, kadangi valstybės autoritetai atsisako įregistruoti kunigus. Jie tvirtina kad jei gyventojai negerbia autoritetų, jie nereikalingi pamaldų.

Vienas kunigas mėgino įsiregistruoti Vera Cruz mieste ir reikalavo atidaryti vieną didesniųjų bažnyčių. Jam atsakyta įsiregistravimasis, o bažnyčios atidarymo reikalui pareikšta, kad nurodoma bažnyčia uždaryta prezidento įsakymu, tad tik jo įsakymu gali būti ir atidaryta.

Patyrę apie tai katalikai tuojau surengė milžiniškas demonstracines vaikštynes svarbiausiomis miesto gatvėmis. Miesto autoritetai pabugo. Išsunkta federalinė kariuomenė. Miesto majoras paaiškino minims, kad bažnyčia gali būti atidaryta tik paties prezidento leidimu ir paragino jas ramiai išsikristi. Katalikai taip ir padarė. Išvengta kraujo praliejimas.

ISPANIJOS NACIONALIS TAI SAUGO ISPANUS NASLAICIUS

MEXICO, bal. 10. — Meksikos kongrese iškeltas sumanymas, kad vyriausybė paimtų į savo globą nors 500 ispanų našlaičių.

Ispanijos nacionalistai griežtai priešinas našlaičius pavesiti Meksikos vyriausybei. Pažymi, kad Meksikoj našlaičiai bus priversti lankyti valstybės bedieviškas mokyklas. Tas gi nesuderinama su ispanų tautos dvasia.

UZDRAUDZIA RODYTI RADIKALŲ FILMAS

NEW HAVEN, Conn., bal. 10. — Katalikų pastangomis (daugiausia Kolumbo Vyčių) čia ir kelių kitų miestų teatruose uždrausta rodyti ispanų filmas vardu "Madrido gėnimas" ir "Ispanija liepsnose." Pasirodė, kad šios filmos yra paprasta komunistų propaganda.

Tos rūšies žygių prieš šias filmas imtasi Chicago ir Gary Ind., miestuose.

NEW YORK, bal. 11. — CIO. vadai imasi organizuoti telefonų ir telegrafų darbininkus.

ONTARIO AUTORITETAI KOVOJA PRIEŠ STREIKĄ

Streikuojančių darbininkų minia šalia General Motors korporacijos fabriko Oshawa, Ontario provincijoje, Kanadoj. Šio fabriko valdyba nenori pripažinti darbininkų unijos. Pareiškia, kad šios korporacijos padaryta sutartis su darbininkų unija J. Valstybėse neliečia korporacijos fabriko Kanadoj ir kitur. Darbininkų vadai kitaip tvirtina. (Aeme Photo.)

ONTARIO AUTORITETAI KOVOJA PRIEŠ CIO.

UAW. prezidentas grasina visuotiniu streiku
FORDAS IR GI PASIRENGĘS SUSIREMTI SU UNIJOS VADAIS

TORONTO, Ontario, Kanada, bal. 11. — General Motors automobilių fabrike Oshawa, už 40 mylių nuo čia rytų link, streikas vykdomas, kadangi Ontario provincijos premjeras Hepburn yra griežtai nusistatęs prieš svetimą šalies darbininkų agitatorius. Premjeras tiesiog ignoruoja CIO. (Committee of Industrial Organization) vadus ir UAW. (United Automobile Workers) prezidentą Martin ir kitus J. Valstybių darbininkų agitatorius. Streikuojančių darbininkų komitetas bandė susieiti su autoritetais padaryti planus taikos deryboms. Premjeras atsisakė priimti komitetą, kadangi jo priešakyje buvo svetimšalis darbininkų vadas.

Girdima, kad prieš šį Ontario autoritetų nusistatymą ima kovoti ir Amerikos Darbo federacija, nes ir ji Kanadoj turi eilę darbininkų unijų.

General Motors korporacija patenkinta tokiu autoritetų nusistatymu.

TORNADO IŠTIKO MIAMI

MIAMI, Fla., bal. 10. — Tornado (viesulas) vakar netikėtai ištiko šį miestą. Nuplėšti namų stogai ir kai kur sutampyti telefonų ir telegrafų laidai.

NEW YORK, bal. 10. — Susėkta, kad čia ir priemiesčiuo-

OSHAMA, Ont., bal. 11. — UAW. prezidentas H. Martin pareiškia, kad jei General Motors korporacija klausys Ontario provincijos autoritetų ir bandys išsisukinėti, bus paskelbtas streikas visuose šios korporacijos fabrikuose J. Valstybėse.

Martin pareiškia, kad su šia korporacija padarytas darbininkų sutarimas Detroite liečia visus korporacijos fabrikus ne tik J. Valstybėse, bet ir kitur, o ypač Kanadoj.

WAYS, Ga., bal. 11. — Čia atostogaujantis automobilių didikas H. Fordas pareiškia, kad jis ignoruoja CIO. ir unijos organizavimo nebijo, nes ši unija yra visais žvilgiais klaidinga ir darbininkams vien nuostolius daranti.

Anot Fordo, unija darbininkus daro vergais, o darbininkai reikalingi laisvės. Laisvieji darbininkai visados gali tikėtis geresniųjų darbo sąlygų ir žmoniškesnio atlyginimo.

NACIONALE SVEIKUMO DIENA

WASHINGTON, bal. 10. — Prez. Rooseveltas specialiu paskelbimu gegužės m. 1 dieną nustatė Vaikų Sveikumo dieną.

ISPANIJOS RADIKALAI SUŠAUDĖ 14 BROLIŲ VIENUOLIŲ

WASHINGTON, bal. 10. — Čia Chaminade kolegijoje gauta žinia, kad Ciudad Real, ispanų radikalų valdomoj srity (pietų link nuo Madrido), radikalai sušaudė Marijos Brolių kongregacijos septynis brolius mokytojus. Keli kiti broliai buvo pietinės Amerikos piliečiai, tad jiems leista išvykti į Prancūziją ir jie apie brolių sušaudymą pranešė kongregacijos vadui Belgijoje.

Išsilaisvinę broliai vienuoliai buvo sušaudymo liudininkai ir radikalai negali nuginčyti savo tų pragariškų darbų prieš Bažnyčią ir katalikybę.

PETRU PRALAIMĖJO RINKIMUS

Ciceros pradžios mokyklų boardo viršininku išrinktas F. E. Svoboda. Devyniolika metų buvęs boardo viršininkas F. J. Petru gavo mažiau balsų.

CAMDEN, N. J., bal. 11. — Motorinis laivas Radiant nuskendo Delaware upėje. 7 asmenys prigirė.

Anglijai parupo Bilbao likimas

LONDONAS, bal. 11. — Anglijos trijų prekybinių laivų kapitonas Hamsterly nuo Ispanijos žiaurinių krantų pranešė autoritetams, kad ispanų nacionalistų karo laivai blokuoja Bilbao uostą ir anglų laivai negali ten įplaukti. Sako, prekybiniai laivai gabena Bilbao radikalams labai reikalingą maistą.

Anglijos vyriausybė randa, kad nacionalistai neturi teisės blokuoti Ispanijos uostų, nes tuo būdu varžoma sveti-

KUNIGAS NUBAUSTAS UŽ BROŠIURĖLĖS DALINIMĄ

MEXICO, bal. 10. — Santiago Papasquiario miestely, Durango valstybėje, pas kunigą F. V. Landero rinkdavosi vaikai tikėjimo pamokoms. Kunigas išdalino vaikams brošiūrėlę vardu El Catequista. Joje kritikuojami valstybinių mokyklų autoritetai ryšium su socialistiško "švietimo" įvedimu.

Už tos brošiūrėlės dalinimą, kun. Landero pašauktas teisman. Teismas rado, kad kunigas tuo būdu peržengė viešųjų pamaldų įstatymo 10 straipsnį ir nubaudė jį vienerius metus kalėti.

Kunigo advokatas vyriausiajam teismui padavė apeliacinį skundą. Jo advokatas tvirtino, kad viešųjų pamaldų įstatymo 10 straipsnis yra konflikte su federalinės konstitucijos 7-uoju straipsniu, kurs garantuoja raštui ir publikacijai laisvę.

Teismas "išaiškino", kad ta konstitucinė garantija turi turėti ribas. Anot teismo, su padalinta brošiūrėle "pažeista visuomenės tvarka", kas priešinga viešųjų pamaldų įstatymo 10-ajam straipsniui.

Tokiu būdu kunigas pralaimėjo bylą. Minėto pamaldų įstatymo 10 straipsnis neliečia pavienių asmenų, bet tik grupes. Vyriausias teismas tai suignoravo. Jis turi žiūrėti, kieno suole sėdi.

JAPONAI LAKŪNAI PADARĖ REKORDĄ

LONDONAS, bal. 10. — Du japonai lakūnai, Masaki Inumu ir Kenji Tsukagoši, čia atskrido iš Tokijo.

Apie 10,000 mylių skridimą jie buvo pasiryžę atlikti per 100 valandų. Padarė rekordą. Per nepilnai 95 valandas pasiekė Londoną.

MILWAUKEE, Wis., bal. 11. — C. A. Krause Milling Co. grūdų sandėlyje įvyko sprogdymas. 3 darbininkai žuvo ir apie 30 sužeista.

VOKIETIJOJE KYLA HITLERIUI PRIEŠINGA POLITINĖ PARTIJA

Naciai valdininkai pareiškia, kad tas tik "juokai"

BERLYNAS, bal. 11. — Vokietijoje kūriasi diktatoriaus Hitlerio tvarkai priešinga politinė partija, pasivadinusi "Vokiečių laisvės partija." Nežinomi asmenys skleidžia spausdintų lapelį su priediniu laišku. Lapelis pažymėtas antruoju numeriu. Reiškia, pirmasis numeris seniau paskleistas.

"Laisvės partija" reikalauja tuojau nutraukti Vokietijos dalyvavimą Ispanijos kare. Panaikinti nacių vykdomą ketverių metų ekonomikos planą, kad Vokietija galėtų apsieiti be žaliavos iš svetimų šalių importo.

Grąžinti visišką laisvę religijai, žodžiui, susirinkimams ir spaudai.

Paleisti dabartinį parlamentą ir be jokių varžymų išrinkti naują.

Pažymima, kad šią partiją sudaro visų luomų, religijų ir buvusiujų politinių partijų atstovai. Lapelio gale pažymėta: "Tegyvuoja Vokietija!"

Priediniu laišku atsišaukiama į visus vokiečius, vyrus ir moteris, kad jie referendumu pasisakytų, ar pritaria ar nepritaria Vokietijos dalyvavimui Ispanijos pilietiniam kare, išpanų nacionalistų pusėje. Vokietijos vyriausybė, sako, turi vykdyti tautos valią.

Vyriausybės organai tyli apie šią naują partiją. Kai kurie valdininkai pažymi, kad tai tik "juokai."

Filipiniečiai priešinasi privalomai karo tarnybai

TARPUSAVI DARBININKŲ KOVA MEKSIKOJE

SAN MARTIN TEXMELUCAN, Puebla valstybė, Meksika, bal. 10. — Dviejų rivalizuojančių organizacijų darbininkų grupės sukėlė tarpusavę kruviną kovą El Pilar Textile fabrike.

Apie 45 minutes vyko atkakli kova. Paskiau išsunkta kariuomenė nutraukė kovą. 8 darbininkai žuvo ir daugiau kaip 20 sužeista.

Kariai areštavo 133 darbininkus. Iš jų 30 paimti į miesto kalėjimą, kiti saugojami fabrike.

EKONOMIKOS SUMETIMU NACIŲ VYKDOMI VARŽYMAI

BERLYNAS, bal. 10. — Nacių vyriausybė paskelbė daugiau ekonomiskų varžymų gyventojams.

Suvaržomas aukso, sidabro ir popieriaus vartojimas komerciniais tikslais. Pavyzdžiui, parduotuvinėms uždrausta popierines dėžes ir dėžutes vynioti į popierį. Negali vartoti aukso porceliano gamintojai ir dantistai.

NEW YORK, bal. 11. — Amerikos Darbo federacijos prezidentas Green pareiškia, kad šiandien J. Valstybėse yra apie 9,700,000 bedarbių.

PARYŽIUS, bal. 10. Čia grįžo iš Amerikos J. V. ambasadorius W. C. Bullitt.

MANTLA, bal. 11. — Žinomis iš Leyte provincijos, šimtai jaunų vyrų suimta už priešinimąsi privalomai karo tarnybai.

Provincijos gubernatorius telegrafuoja centro vyriausybei, kad tenai visi kalėjimai kupini jaunuolių.

Vidaus reikalų sekretorius Quirino pareiškia, kad iki 700 jaunuolių areštuota Leyte provincijoje už nenorą kareivianči.

Yra žinių, kad ir kitose provincijose žymi dalis filipiniečių priešinasi karo tarnybai.

Teisingumo departamentas paskelbė, kad areštuoti jaunuoliai bus traukiami tieson.

BALBO NŪMATYTAS VICEKARALIU

ROMA, bal. 10. — Pasklydę gandai, kad Italijos oro maršalas Italo Balbo, šiandieninis Libijos gubernatorius, bus paskirtas Etiopijos vicekaraliumi ir maršalo Graziani vieta.

J. V. ORO LAIVYNO MANIEVRAI

WASHINGTON, bal. 10. — J. Valstybių oro laivyno dideli manevrai įvykė Kalifornijos pakrantėse gegužės mėnesį. Apie tai praneša karo departamentas.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Giedra ir šilčia. Saulė teka 5:14, leidžiasi 6:27.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sundays... SUBSCRIPTIONS: One Year - \$6.00; Six Months - \$3.50; Three Months - \$2.00; One Month - 75c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results... "DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

"DRAUGAS"

Skolbimui kalbos pristudijamos pareikalavus... Redaktorius priima - nuo 6 val. iki 6 val. popiet.

Katalikiškos Spaudos Reikalu

Tokia antrašte "Studentų Zodis" savo 4 nr. idėjo rašinį, kuriame iškeltas labai aktualus klausimas.

"Ko mums trūksta? Susipratimo, susiorganizavimo ir savųjų idėjų ir principų gilesnio pažinimo ir išsamoninimo.

redaktorai kalba laikraščiu redagavimo turį ieškotis kito darbo, kad galėtų žmoniškai pragyventi, jog dažnai jie patys turi pusę laikraščio pripildyti, jog dažnai jie yra ir redaktorai ir laikraščio platintojai ir skelbimų rinkėjai ir korespondentai ir įvairiausi kitokie agentai.

"Neužtenka visą bėdą redaktoriams suvesti. Norint turėti gerą ir vertingą spaudą reikia visiems bendromis jėgomis ir nuširdžiai padirbėti. Reikia rašytojų, geros valios spaudos platintojų, rėmėjų ir skaitytojų.

Sis straipsnis parašytas sąryšyje su Naujosios Anglijos lietuvių katalikų seimelio nutarimū įsteigti katalikiškos spaudos (jos bendradarbių) fondą, apie kurį aną kartą jau rašėme ir išreiškėme pageidavimą, kad tokie fondai įsistiegtų prie kiekvieno mūsų laikraščio.

Chicagos Parkų Reikalu

Illinois legislaturas atstovai užsimanė žymiai sumažinti sąmatą Chicagos parkų užlaikymui, jų taisymui ir puošimui.

Chicagos Parko Distrikto komisijonieriai, pirmūninkui R. J. Dunham vadovaujant, veda intensyvią kovą, kad sąmatos sumažinimas nevyktų.

Mūsų manymu, reiktų paveikti legislaturas narius, kad jie nepadarytų tos klaidos. Parkai turi būti tinkama žmonių poilsiui ir rekreacijai vieta.

Balto - Skandijos Rysių Klausimas

Eltos žiniomis, "Waba Maa" šiomis dienomis paskelbė paskaitą tema "Ūkiniai Balto-Skandijos valstybių ryšiai".

Pavasarininkų Jubiliejus

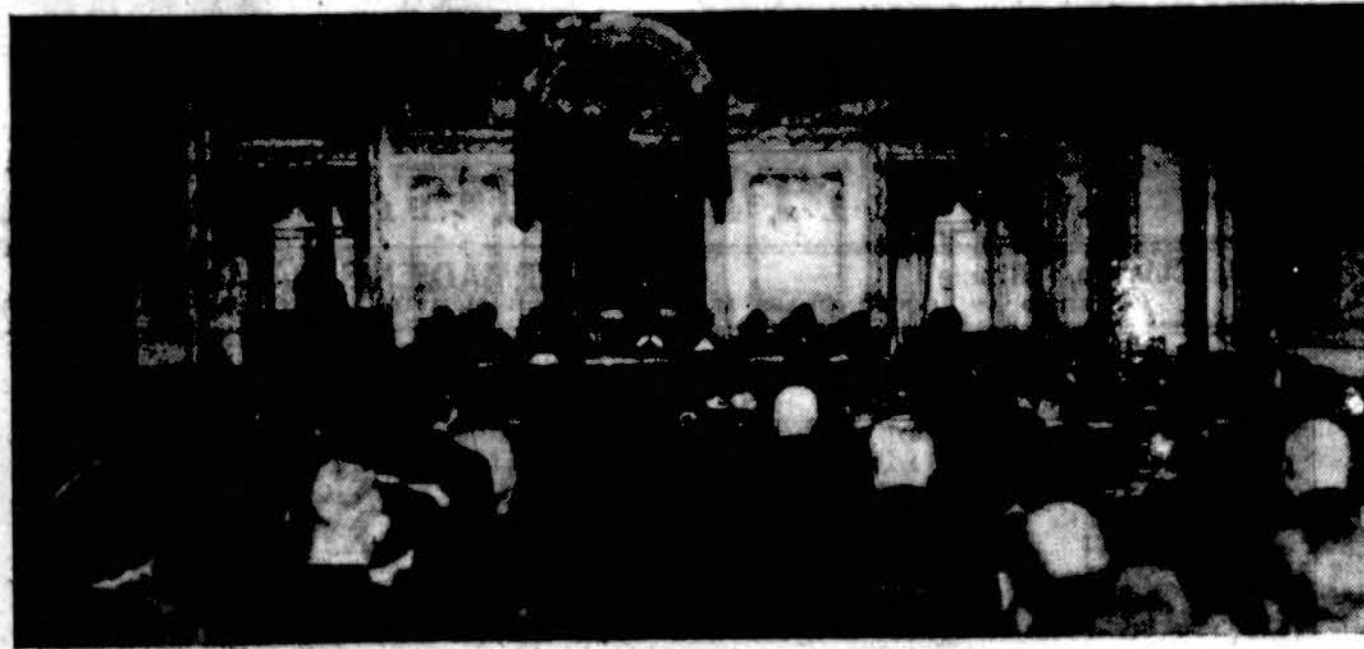
Šių metų gegužės mėn. 2 d. sukanka lygiai 25 metai, kaip egzistuoja Lietuvos didžiosios katalikų jaunimo organizacijos - pavasarininkų judėjimas.

Pavasarininkų organizacijos įsteigėjas yra didysis mūsų tautos veikėjas kan. Povilas Dogelis, kuris šiemet atšventė savo amžiaus 60 metų jubiliejų.

Pranešama, kad "Pavasario" vadovybė gegužės 2 d. paskelbė jubiliejinius metus, kurie truks iki 1938 m. gegužės 2 d. Jiems pasibaigus bus suauktas didžiulis pavasarininkų kongresas.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Vyčiai Amerikoje jau nuo seniau palaiko broliškų ryšių su Lietuvos pavasarininkais, dėl to turėtų pasirūpinti, kad tos organizacijos jubiliejiniame kongrese 1938 m. turėtų gausingą savo atstovų būrį.

GYVENTOJŲ PRIEAUGLIO KLAUSIMAS LIETUVOJE

Antrosios Lietuvos motinų ir vaikų apsaugos konferencijos, įvykusios kovo 21-22 d. Kaune, Rotušės salėje dalyviai.

Nors statistikos duomenys rodo, kad praėjusiais metais Lietuvoje priaugo 27,006 (1936 - 375, 1934 m. - 24,981) gyventojai, tačiau rūpinamasi tą gyventojų priauglį dar labiau padidinti. Tai galima padaryti, nes kasmet Lietuvoje gimsta apie 60,000 kūdikių ir iš to skaičiaus jų miršta per metus apie 7,000-10,000 ligi vienerių metų amžiaus.

Kovo 21 ir 22 d. Kaune įvyko antroji Lietuvos motinų ir vaikų apsaugos konferencija (pirmoji buvo 1930 m. kovo mėn.), kurios atidarymą atsilankė vyriausybės bei visuomeninių organizacijų atstovų.

Są konferenciją sveikino Latvijos ir Estijos tokios pat organizacijos. Konferencija intensyviai dirbo dvi dienas. Tai matyti iš to, kad per tą trumpą laiką buvo paskaityti še referatai: 1. Lietuvos gyventojų priauglio problema politiniu ir ekonominiu atžvilgiu (skaitė prof. A. Rimkus), 2. Lietuvos gyventojų priauglis medicinišku atžvilgiu (prof. Mažylis), 3. Girtavimas ir priauglis (dr. V. Vaičiūnas), 4. Venerinės ligos ir priauglis (doc. dr. med. B. Sidaravičius), 5. Kova su vaikų tuberkuliozu (prof. Tumėnienė), 6. Medicinos pagalbos teikimas kaimui (dr. J. Staigaitis), 7. Reikalingi Lietuvai įstatymai, kurie globotų motiną ir vaiką (adv. B. Navickienė), 8. Pedagoginės konsultacijos organizavimas Lietuvoje (Janačiūnė ir A. Gučas), 9. Lietuviško vaikų darželio metmenys (prof. Vabalas - Gudaitis), 10. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pažinti medžiaga (V. Karūžienė), 11. Vaikų mirtingumas Lietuvoje (dr. Terejonas), 12. Luošųjų vaikų globa (dr. E. Gil-

dė - Ostachovičienė), 13. Vaikų sveikatos globa per "Motinos ir Vaikų" sveikatos centrus (dr. Virkutis) ir 14. Higienos švietimo propaganda per sveikatos centrus (dr. N. Vienožinskienė).

Per šiuos referatus ir jų diskusijas išaiškintas vaikų mirtingumas Lietuvoje ir to mirtingumo priežastys, be to, iškelta naujų minčių, kaip tas mirtingumo priežastis pašalinti ir kaip kovoje su vaikų mirtingumu pasiekti geresnių vaisių.

Taip pat išnagrinėjus vaikų mirtingumą įvairiose Lietuvos apskrityse paaiškėjo, kad kokiais vietos labiau tenka kreipti kovos su mirtingumu priemones: steigti sveikatos centrus ir kt. Tenka pažymėti, kad Lietuvoje iš viso jau įsteigta 21 sveikatos centras, kuris teikia nemokamą pagalbą neturtingoms gimdyvėms ir vaikams.

Išsiaiškinusi vaikų mirtingumo ir jo priežastis, o taip pat apsvačiusi kovos būdus su vaikų mirtingumu, ši antroji Lietuvos motinų ir vaikų apsaugos konferencija nutarė štai ką daryti. Pirmiausia nutarė rūpintis, kad būtų išleisti šie nauji įstatymai: 1. Motinystės apsaugos įstatymas, 2. Vaiko apsaugos įstatymas, 3. Socialės globos fondo įstatymas ir 4. Socialinės globos įstatymas tiems, kurie pasilieka už socialinio draudimo ribų. Be to, pageidauti, kad socialinių draudimų veikimas būtų praplėstas ir apimtų ir žemės ūkio samdinius bei smulkiosius amatininkus, atitinkamai taikant skirtingoms kaimo gyvenimo ir darbo sąlygoms.

Taip pat nutarta rūpintis: 1. įvesti vaikų darželių ir mokyklų mokinių ir jose dirbančio personalo periodinį pagrindinį sveikatos tikrinimą, 2. sustiprinti kovą su alkoholizmu ir venerinėmis ligomis, kaip gimimų ir išsigimimo veiksniais, 3. suteikti kaimui prieinamą medicinos kvalifikuotą pagalbą, kad be jokių sunkumų gimdyvėms būtų prieinamas bent akušerių patarnavimas, 4. palaikyti ir skatinti daugia-vaikių šeimas, suteikiant joms įvairias galimas lengvatas ir teikiant pirmenybę darbui gauti, 5. išsaminti motinystės sąvokos supratimą ir atitinkamai paruošti jaunąją kartą, 6. propoguoti nevaisingumo gydymą, steigiant

prie sveikatos centrų tokius sveikatos patarimų punktus, o ligonių kasose teikti nemokamą gydymą.

Konferencija priėjo išvadą, kad tiksliausias kelias tautos priaugliui didinti ir sveikatos globai plėsti yra motinos ir vaiko sveikatos centrų steigimas. Todėl pageidauti, kad visi Lietuvos valsčiai įsteigtų bent po vieną sveikatos centrą, o pirmiausia tose vietose, kur yra pasireiškęs didžiausias kūdikių mirtingumas (Zemaitijoje ir Klaipėdos krašte). Tas visas darbas ko-ncentruojamas Lietuvos motinoms ir Vaikams Globoti organizacijų sąjungoje. Dar padaryta eilė kitų konkrečių nutarimų.

Iš viso to, kas anksčiau pasakyta, matyti, kad Lietuva vis labiau rūpinasi savo tautos priaugliu ir tautos stiprinimu, ir tas klausimas visuomenėje darosi kaskart populiariesnis.

Lietuvoje 2,526,530 Žmonių. Kasmet Priauga Apie 30,000 Žmonių

Centralinio statistikos biuro tik dabar surinktais duomenimis, šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 2,526,535 gyventojai, jų tarpe 1,216,779 vyrai ir 1,309,756 moterys. Alytaus apskrityje yra 135,986, Biržų - 108,491, Kauno - 120,598, Kauno mieste - 106,794, Kedainių - 99,753, Kretingos - 112,405, Marijampolės - 116,606, Mažeikių - 82,406, Panevėžio - 153,349, Rokiškio - 94,141, Seinų - 46,718, Šakių - 75,484, Šiaulių - 210,079, Šiaulių mieste - 24,687, Tauragės - 133,307, Telšių - 94,650, Trakų - 96,792, Ukmergės - 145,938, Utenos - 125,782, Vilkaviškio - 92,445, Zarasų - 49,894, Klaipėdos - 33,111, Klaipėdos mieste - 38,545, Pagėgių - 41,835 ir Šilutės - 38,469 gyventojai.

1936 m. sausio mėn. 1 d. Lietuvoje buvo 2,499,529 gyventojai. Taigi, praėjusiais metais priaugo 27,006 gyventojai, iš jų 13,971 vyras ir 13,035 moterys. Nepriklausomoje Lietuvoje kasmet gimsta 50,000-65,000 vaikų. Didžiausias gimimų skaičius buvo 1927 m. - gimė 66,114 vaikų. Praėjusiais metais gimė 60,446 vaikai, iš jų 31,099 berniukai ir 29,347 mergai-

tės. Paskutinių metų statistika rodo, kad daugiau gimsta berniukų, kaip mergaičių. Bet priauglis berniukų ir mergaičių beveik lygus, nes berniukų daugiau miršta.

Per metus miršta apie 30,000-35,000 žmonių, didesnę pusę to skaičiaus vyrų. Kaip rodo paskutinių metų statistika, mirtingumas Lietuvoje mažėja. Mat, čia nemažai padeda nuolatinis valdžios rūpinimasis krašto gyventojų sveikatos reikalais. Betyrinėjant mirtingumo priežastis, pasirodo, kad daugiausia žmonių miršta natūralia mirtimi, t. y. senatvei atėjus. Tačiau nemažai miršta ir nuo įvairių ligų, ypač širdies ir kvėpuojamųjų organų.

Metinis gyventojų priauglis svyruoja tarp 23,500 ir 30,000 žmonių arba kiekvienam tūkstančiui gyventojų per metus priauga 9-13 žmonių. Pernai kiekvienam tūkstančiui priaugo beveik 11 žmonių, užpernai tik virš 9 žmonių.

Krizės metais buvo mažiau jungtvių. Dabar jungtvių skaičius vėl kyla. Taip, 1934 m. buvo 18,246 jungtvių, 1935 m. buvo 18,254 ir 1936 m. - 18,843 jungtvių. Daugiausia susituokia 25-29 metų amžiaus žmonės. Tokio amžiaus žmonių jungtvių sudaro iki 40 nuoš. visų jungtvių. Nuo 30 iki 34 metų amžiaus susituokia apie 20 nuoš. Daugiausia vaikų gimsta 25-34 metų tėvų amž.

PEREITAI METAI LIETUVOJE BEVEIK PER PUSĖ SUMAZEJO GAISRŲ NUOSTOLIAI

Centralinio statistikos biuro duomenys rodo, kad praėjusiais metais Lietuvoje, be Klaipėdos krašto, iš viso buvo 1,705 (1935 m. - 1,778) gaisrai: miestuose - 159 (1935 m. - 209) ir kaimuose - 1,546 (1935 m. - 1,569) trobesiai ir 64 (1935 m. - 64) fabriškai bei dirbtuvės. Tuo būdu išviso degė 2,472 (1935 m. - 2,810) trobesiai.

Per gaisrus praėjusiais metais Lietuvoje žuvo 27 (1935 m. - 15) žmonės ir 78 (1935 m. - 109) žmonės buvo sužeisti, o turto nuostolių gaisrai padarė iš viso per 4,754,200 (1935 m. - 8,450,400 ir 1934 m. - 8,701,201) litų.

Degusio turto draudimas siekė per 6,845,300 litų: miestuose 5,555,100 litų ir kaimuose - 1,290,200 litų.

Sulyginę šios duomenis, matome, kad tiek gaisrų skaičius, tiek degusių trobesių skaičius perėjusiais metais buvo mažesnis, negu 1935 m., o ypatingai sumažėjo gaisrų padaryti nuostoliai, tačiau žmonių aukų buvo daugiau.

Iš patiektų duomenų galima susidaryti išvadą, kad perėjusiais metais buvo vedama intensyvesnė kova su gaisrais. Tai nuopelnas vis didėjančio žmonių atsargumo gaisrų atžvilgiu ir Lietuvos ugniagesių sėkmingai kovojančių su raudonuoju gaidžiu.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Iš Tėvų Krašto

DIDELIS POTVYNIS JURBARKE

Žmonės Nepamena Tokio Potvynio. Nunešta Keli Namai. Padaryta Daug Nuostolių

Tokio potvynio, kaip šien... neatsimem Jurbarko se... žmonės. Nemunas pa...

Dėl ko tōks potvynis?

Papildomai praneša, kad Nemunui patvynus, vanduo buvo pakilęs 8,20 mtr. virš normalaus lygio. Jurbarkas potvynio atveju yra labai nelaimingo, padėtyje, nes per miestą teka dvi upės. Mituva miesto vakarinėje dalyje. Toje upėje yra garlaivių žiemos uostas, kuriame žiemoja apie 80 nuoš. visų Nemune plaukiojančių garlaivių ir didelė baidokų dalis. Beveik per vidurį miesto teką nedidelė, bet labai lėkštasis kranta, nuožulniomis lankaitėmis Insrės upelė. Vien jos patvimu vanduo paliečia apie trečdali miesto. Šiemet vanduo miestą pasiekė ne tik iš upių, bet ir iš Nemuno, nes Jurbarko miestas stovi ant Nemuno lankos. Tik žiaurinė miesto dalis, kuri dar retai teapgyventa, kiek aukščiau.

Šalčiausio laipsnio Potvynis pasiekė naktį

buvo visai rėžietos Tilžės Nemuno gatvės ir dalis miesto, Vydūno, Muitinės, Želio, Garlaivių ir Insrės vių. Kai kur į daržus, sušalus tvašas ir gatves. Ne mažiau atnešė didžiulių tedių. Svarbiausioje, Kauno dalyje, vanduo užliejo kelias gatves ir pagadino daug žmonių. Buvo apsemta ir mėsos parduotuvė. Vanduo įsiveržė ir į stovinius prie benzino tankus: lengvesnais vandenį benzinas pakilęs ir išveržė į gatvę. Apskritai, nuostabi padaryta nemaža. Visą miestą budėjo policija, šauliai ir ugniagesiai, žiūrėdami tvarkytis ir teiktami gyventojams pagalbą; dieną jiems padėdavo ir skautai. Naktį ir gatvėms, nelyginant Vėjų, vanduo plaukė sargybinėms. Vanduo buvo apsemtas net labai aukštai iškeltas, o kelerius metus nutiesiant (Dariaus ir Girė gatvė), bet tik trumpą laiką; tada susisiekimas tarp kirų apsemtų Jurbarko dabuvo palaikomas valtiniais. Mūgti vanduo pradėjo kopti 18 d. Miesioginis telefono susisiekimas su Kaunu buvo nutrūkęs, nes pakeliui kai kur vanduo sugadino liniją; telefono jungiamas per Raseinius; korespondencija iš Jurbarko į Kauną ir atgal siunčiama aplinkiniu keliu, per

Lietuvoje auginamos juodsidabrinės lapės

Keleto Kauno universiteto profesorių iniciatyva 1929 m. kylo sumanymas pamėginti auginėti Lietuvoje brangius kailinius žvėris. Tam tikslui buvo nužairėta tinkama vieta Obelynės kilmės lapės. Pradžią sudarė 5 užpirtkos kaniadiškos juodsidabrinės lapės, už kurias buvo mokėta 25,500 litų. Pirmais metais fermos kūrėjai neturėjo didelio pasisekimo, nes 5 jų lapės atvedė viso labo 4 vaikus. Tuo būdu ruden

Šviežio žavies. Michigano žvejai Ford vardu upėj, netoli Escanaba, prakirtę ledą sančiais gauda žuvį.

Lietuvos Šaulių Suvažiavimas

Kovo mėn. 6 d. Kaune, karinio muziejaus salėje įvyko visuotinė Lietuvos šaulių sąjungos rinktinė atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 300 šaulių vyrų ir moterų atstovų. Iškilmingame suvažiavime posėdyje dalyvavo ir daug aukštųjų svečių. Buvo ministeris pirmininkas J. Tūbelis, susisiekimo ministeris inž. Stanišauskas, krašto apsaugos ministeris brig. gen. Dirmontas, vidaus reikalų ministeris ats. brig. gen. Čapliskas, kariuomenės vadas gen. št. pulk. Raštikis ir daug kitų.

Buvo bandyta eksportuoti kailiukus, būtent į Angliją, Čekoslovakiją ir Latviją ir višur kailiukai be kliūčių buvo parduoti, bet kod kas reikalo eksportuoti nėra, nes vidurinis pareikalavimas dar nėra patenkintas, tuo labiau, kad paskutiniiais metais Lietuvoje įsikūrė keletas modernių dirbtuvių išdirbančių brangesnius kailius.

Kokybės atžvilgiu Lietuvoje išaugintos juodsidabrinės lapės visai nesisiskiria nuo geriausių kanadiškų lapių ir pralenkia vokiškas bei norvegiškas lapes.

ties reikalai, patvirtinta darbų apyskaitos, sąmatos ir išrinkti nauji valdomieji organai — taryba, kontrolės komisija ir garbės teismas. Suvažiavimas susilaukė daug sveikinimų, patį nutarė pasveikinti užsienio lietuvius, savanorius kūrėjus, karo invalidus, brolius vilniečius ir kariuomenę. Sąjungos vadui pasiūlius, vienu balsu suvažiavimas antrąjį garbės šauliu išrinko daug nusipelnusį Lietuvai, Lietuvos savanoriams ir šauliams arkivyskupą Praną Kavreivių.

Vakaro suvažiavimo daly-

AKIŲ GYDYTOJAI

DR. VAITUSH, OPT.

Patengvina akis įtempimą, kuri dėl prietastinių raivos skandžio svajimo, akis aptemimo, nervuotu nuo skaudamą akis karsti, atitose trumparegišką ir tolioregišką. Prietastis teisingai akinius. Visuose atvejuose egzaminavimas daromas su elektrine parodancia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipinama į mokyklos vaikams. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 5 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios, kaip pirma.

4712 SO. ASHLAND AVE. Phone Boulevard 7589

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: Boulevard 2800

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS 4631 South Ashland Avenue Res. 6515 S. Rockwell Street Telephone: REPublic 9723

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS 2201 W. Cermak Road Metropolitan State Bank name Valandos kasdien nuo 9 iki 5 Panedėlis, Seređos ir Pėnyvedis vakarais nuo 6 iki 9 Telefonas CANal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas REPublic 9600

KAL & ZARETSKY

ATTORNEYS AT LAW 6322 So. Western Ave. Valandos: kasdien nuo 9:00 po pietų iki 5:30 v. vak. Subatoj nuo 10 iki 6:00 vakare 188 W. Randolph St. Valandos: kasdien nuo 9:00 ryto iki 5:00 po piet.

CLEMENT J. SVILOV

LIETUVIS ADVOKATAS 33 North La Salle Street Chicago Telephone CENTRAL 1840 Antr. ir Ketv. 7 iki 8 val. vak. Šešt. 3 iki 6 val. po pietų, ir pagal sutartį 6322 So. Western Avenue PROspect 1012

IVAIRŪS DAKTARAI

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARds 0994 Res.: Tel. PLAnn 2400 VALANDOS: Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS 4729 So. Ashland Ave. 2 lubos CHICAGO, ILL. Telefonas MIDWay 2880 OFISO VALANDOS: vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. SHINGLMAN

Praktikuoją 35 metų Reumatizmas ir širdies ligos jo specialybė Valandos 11-12 A. M. 2-4, 7-8 P. M. Gyvenimo vieta 1488 So. 50th Ave. Phone Cicero 3658 Office 4850 West 13th Street

DR. SUSANNA SLAKIS

Motery ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos 2-4 po pietų, 7-8 v. vak. Šeštadienis ir nedėliomis

vai karo muziejaus sodelyje pagerbė kritusius kovose už Lietuvos laisvę ir prie Nežinomojo Kareivio Kapo suvažiavimo vardu padėjo vainikus.

Ziemojo Garnys

Kriukų val., Jackonių km.

30 METŲ PRITVIRIMAS

Akyų egzaminuojamas — akinis pritaikomas DR. JOHN SMETANA OPTOMETRISTAS 1801 S. Ashland Avenue Valandos: kasdien nuo 9 iki 12: nuo 1:30 iki 8 val. vak. Tel. CANal 0523

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. C. J. SVENCISKAS

DENTISTAS 4300 So. Fairfield Avenue OFISO VALANDOS: 10 val. ryto iki 9 val. vakaro Sekmadienis ir Trečiadienis pagal sutartį Tel. CALumet 5974 OFISO VALANDOS: 9 ryte iki 8 vakare išskiriant sekmdienius ir trečiadienius

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS 3259 S. Halsted Street CHICAGO, ILL. DR. A. J. SHIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 4300 S. Fairfield Ave. Tel. LAFayette 9016 VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakare Trečiadienis ir Sekmadienis pagal sutartį. Tel. CANal 2346

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2158 W. Cermak Road Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare Ketvadienis pagal sutartį 2305 So. Leavitt St. Tel. CANal 0402 Tel. Ofc. REPublic 7996 Melrose Park 929

DR. A. R. LAURAITIS

DENTISTAS 2423 West Marquette Road Antr. d. ketv. ir penktadienis 9-12 v. ryto; 1-5 p. p.; 6-9 v. v. Šeštadienis nuo 9 v. r. iki 1 p. p. 161 Broadway MELROSE PARK, ILL. Pirmadienis ir trečiadienis nuo 10 v. r. iki 3 val. vakaro Šeštadienis nuo 2 v. r. iki 9 v. v. Sekmadienis pagal sutarties

AMERIKOS LIETUVŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Office Phone Res. and Office PROSpect 1028 2359 S. Leavitt St. Val. 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 9708

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago Nedėliom ir Trečiadienis pagal sutartį Office Hours 2 to 4 and 7 to 9 P. M. Sunday by Appointment DR. STRIKOLIS PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue Ofiso Valandos Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak Nedėliomis pagal sutartį Ofiso Telef. BOULEvard 7820 Namų Telef. PROSpect 1930

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 ir 7-8 Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį REZIDENCIJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPublic 7868 Tel. Office Westworth 6330 Res. Hyde Park 3395

DR. SUSANNA SLAKIS

Motery ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos 2-4 po pietų, 7-8 v. vak. Šeštadienis ir nedėliomis

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 8-8 p. m. Residencija 6839 So. Clarendon Ave. Valandos 9-10 A. M. Nedėliomis pagal sutartį

DR. A. J. BERTASH

Ofiso Tel. VIRginia 0036 Residencija Tel. BEVry 8944 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 8-8 p. m. Residencija 6839 So. Clarendon Ave. Valandos 9-10 A. M. Nedėliomis pagal sutartį

pas ūkininką K. Rožanską žiemojo garnys. Gyvena kambary ir labai pripratęs prie žmonių. Maitinamas mėsa ir pelėmis. Sešmininkas, pagavęs pelę, atneša ją garneliui įsidėjęs į kišenę, o šis linksmai žvalgydamas vaikšto aplinkui ir priėjęs ištraukia pelę iš kišenės.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Ofiso: Res.: LAFayette 4017 2426 W. 69 St. Tel. namų: HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4142 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 8-8 P. M. Res. ofiso val.: 10-12 A. M. & 8-9 P. M. Trečiadienis ir Sekmadienis pagal sutartį

DR. P. ATKOČIONAS

DANTISTAS 1446 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Utarn., Ketv. ir Pėtn. 10-9 val. v. 3147 So. Halsted St., Chicago Paned., Seređ. ir Subat. nuo 2-9 v. Res. 6924 So. Talman Ave. Res. Tel. GROVenuil 0517 Ofiso Tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2423 W. Marquette Road Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. ir Nedėliomis susitarus Subatoms Ciceroj 1446 So. 49th Ct. Nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRginia 1116 4070 Archer Ave. Valandos: 1-3 popiet ir 7-8:30 vakare REZIDENCIJA LAFayette 3051 2519 W. 48rd St. Valandos: 9-10 ryto ir 6-8 vak. Trečiadienis ir Sekmadienis pagal sutartį Ofiso tel. Cicero 2673

DR. B. J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. Cicero 2573 Val. 2 iki 4 popiet ir nuo 7-9 vak. CHICAGO Res. 6951 S. Maplewood Av. Tel. HEMlock 3977 Trečiadien. ir Sekmd. pagal sutartį Šeštadienis nuo 7-9 val. vak. 2423 W. Marquette Rd. Tel. HEMlock 4848

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Residencija: 5600 So. Artesian Ave. VALANDOS: 11 ryto iki 3 popiet 6 iki 8 val. vakare

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare Seređoj pagal sutartį

DR. A. J. BERTASH

Ofiso Tel. VIRginia 0036 Residencija Tel. BEVry 8944 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 8-8 p. m. Residencija 6839 So. Clarendon Ave. Valandos 9-10 A. M. Nedėliomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 8-8 p. m. Residencija 6839 So. Clarendon Ave. Valandos 9-10 A. M. Nedėliomis pagal sutartį

DR. A. J. BERTASH

Chicago Lietuvos šv. Kryžiaus ligoninė, kaip ją pripažino American Medical Association ir American College of Surgeons, yra Class A rūšies. Tai yra, aukščiausias Amerikos medicalinis autoritetas mūsų ligoninę priskyrė prie geriausių Amerikos ligoninių. Reikala naujokėtas jos patarnavimu 2700 W. 69th St., tel. HEMlock 6700.

VARTOTAS KARAS YRA TIEK ATSAKANTIS KIEK PARDAVĖJAS, KURIS JĮ PARDUODA!

praėjusius dvidešimt-tris metus Emil Denemark, Inc. yra atsakomingi pardavėjai vartotojų, kaip ir naujų Buick, Cadillac ir LaSalle karų. Kiekvienas vartotas karas siūlomas žmonai pataisytas, išbandytas ir garantuotas. Šimtai patenkintų kostumerių užtikrins, kad galite RINKTI SU PASITIKĖJIMU pas —

EMIL DENEMARK, Inc. 3860 Ogden Ave. Tel. Crawford 4100

Naudokitės patarnavimu tų daktarų, dentistų, advokatų ir bizniečių, kurių skelbimus matote DRAUGE.

Sparčiai Renkama Lietuvių Tautosaka

Lietuvių tautosakos archyvas per 1936 m. surinko labai daug įvairios tautosakos: dainų — 19,187, dainų su melodijomis — 3,178, pasakojimų (pasakų, legendų, atsitikinimų) — 5,973, patarlių ir priežodžių — 6,738, mįslių — 5,664, liaudies tikėjimų (burty, prietarų, sapnų, liaudies, medicinos ir oro spėjimų) — 10,107, vaikų ir piemenų tautosakos — 156, blevyzgų — 864, papročių ir apeigų — 263, šokių ir žaidimų (šokamųjų dainų) — 806, gyvulių, paukščių ir gamtos balsų pamėgdžiojimų — 62, keiksmų — 47, giesmių — 11, raudų — 119, oracijų — 18, greitkalbių — 18, maldų — 25 ir įvairios tautosakos — 1,082. Viso per 1936 m. surinkta tautosakos 56,328 dalykai ir 45 fotografijos.

Iki 1935 m. pabaigos iš viso buvo surinkta: dainų — 71,824, dainų ru melodijomis — 9,023, pasakojimų — 8,963, patarlių ir priežodžių — 34,129, mįslių — 20,009, liaudies tikėjimų — 18,905, vaikų ir piemenų tautosakos — 1,512, blevyzgų — 1,458, papročių ir apeigų — 391, šokių ir žaidimų — 844, gyvulių, paukščių ir gamtos balsų pamėgdžiojimų — 522, keiksmų — 402, giesmių — 199, raudų ir verkavimų — 173, oracijų — 149, greitkalbių — 35, maldų — 25, valgių aprašymų — 6 ir įvairios tautosakos — 5,507.

Viso iki 1935 m. pabaigos surinkta 174,239 tautosakos dalykai ir 81 fotografija.

Per 1936 m. užrašyta fonografu 199 plokštelės (iki 1935 m. pabaigos — 331). Plokštelėse užfiksuota: melodijų — 1,218, sutartinių melodių — 53, raudų — 23, religinių giesmių — 2, šokių ir žaidimų melodijų 48, instrumentalinės muzikos dalykų (turtiniai instrumentais įgrotų) — 94, pasakų — 4 ir oracijų — 2.

Viso tautosakos variantų iki 1935 m. pabaigos buvo surinkta 176,564, per 1936 m. — 57,772. Tuo būdu iš viso šiuo metu lietuvių tautosakos archyvas turi surinkęs 234,336 tautosakos variantus.

Tautosakos rinkimo darbas gyvai tęsiamas toliau, nes bijoma, kad nežūtų brangiausias tautosakos turtas. Tautosakos archyvui vadovauja dr. J. Balys.

Iš Moterų Sąjungos veikimo

Moterų Sąjunga Chic. apskr. susirinkimas, įvykęs Dievo Apvaizdos parap. mok. kambaryje buvo skaitlingas. Atstovų buvo iš 1 kp., Bridgeport — A. Valančiūnaitė, J. Volterienė, B. Bitautienė, 2 kp., Cicero — M. Lukauskienė, K. Lazdauskienė, B. Palubinskienė, A. Šatkienė, 3 kp., 18-tos kolonijos — B. Abromaitė, S. Bartkaitė, 4 kp. N. Side — O. Deksnienė, 7 kp., W. Pullman — A.

Kalėjimai nepataiso. Keturiolika Chicagos jaunuolių, nubaustų kalėjimu už įvairius prasikaltėjimus, ir vėliau palinusuoti garbės žodžiu (paroliuoti) užvakar vėl išgabenti į Jolietą. Visi yra sulaužę garbės žodį ir sugauti atliekant piktus darbus.

Strazdienė, B. Biubienė, 20 kp., Brighton Park — F. Šatkienė, dr. S. Šlakienė, 21 kp., Town of Lake — O. Vazniūnė, J. Čepulienė, O. Norkienė, 60 kp., Melrose Park — J. Aperavičienė, M. Martinienė, 67 kp., Marquette Park — A. Poškienė, L. Šimutienė.

Išklausius kuopų pranešimų, pasirodė, kad visose pradėta dirbti seimo reikalais. Gražiai pasidarbavo 21 kuopa, Town of Lake, suruošdama kortavimo ir buoco pramogą, kurios pelno \$50.00 paskirta seimo reikalams. Be to, 21 kp. apsiėmė priimti apskritį bendros šv. Komunijos iškilnė. 67 kp. irgi nepasiduoda, nes surengė šokių vakarą seimo reikalams. Labai smagu pažymėti, kad visos kuopos darbuojasi paravinėdamos knygutes. Melrose Pk. 60 kp. atstovės žadėjo visas išparduoti. "Moterų Dirvoje" pastebėjau, kad Gary, Ind., 61 kp. irgi žada pasidaruoti seimo reikalams. Visoms stojus į talką, seimo pavykimą galima užtikrinti.

Manau, visos pastebėjome organe, kad su kovo 1 diena prasidėjo naujų narių vėjus. Tat ir vėl proga prirašyti naujų narių be įstojimo mokesčio. Illinois val. direktorė M. Šrupšienė pažadėjo \$5.00 dovaną tai kuopai, kuri prirašys daugiausia naujų narių į pašalpos skyrių.

Apskr. nutarimas yra, kad kuopų įnešimai seimui būtų perduoti apskričiai subendrinimui ir sutvarkymui, ne vėliau kaip birželio mėnesį. Įnešimams tvarkyti komisiją sudaro: A. Poškienė, A. Šatkienė, K. Sriubienė. Dr. Šlakienė apsiėmė kaip patarėja.

Bendroji Chicagos sąjuna

gėjų šv. Komunija įvyks šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4 d. liepos, Moterų Sąjungos Globėjos šv. Panelės Nuolatinės Pagalbos dienoje. Sekantis susirinkimas įvyks bal. 25 d., 2 val. po pietų, šv. Mykolo parap. salė, North Side. O. A. Nevulytė, apskr. rašt.

Lietuvių Priežodžiai

Iš melnyčios neišėsi nesu similitinės. Su gimine tik per lauką suseiti.

Pranešimai

Nepaprastas susirinkimas visų draugijų, klubių ir kuopų viršininkų ir taipgi pavienių bonų ir šerinkų įvyks pirm., 12 d. balandžio, 8 valandą vakare, Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Kviečiame visus atsilankyti. Turime labai svarbų dalyką apsvarstyti.

M. Kadziuskas, Bonų Komiteto sekr.

MALDAKNYGĖS

- Dievo Malonių saltinis, juodais gerais viršeliais pauksuotais lap. kraštais, \$3.75
Dievo Malonių saltinis, juod. odos virš. pauksuotais lap. kraštais, kaina \$4.00
Naujas Aukso Altorius, juodais odos virš. pauksuotais lap. kraštais \$1.75
Angelas Sargas, juod. virš. pauk. \$1.50
Maldaknygė ir Baž. Vad. odos virš. \$1.25
Maldaknygė ir Baž. Vad. raud. lap. kraštais \$0.60
Maldų Rinkinėlis, odos virš. \$1.50
Maldų Rinkinėlis, juod. gerais virš. \$0.75
Šventas Dieve, juod. gerais viršeliais didelėmis raidėmis \$2.50
Jėzus Mano Pagelba, didelėmis raidėmis \$2.50 (Agentų nepageidaujame)

"DRAUGO" KNYGYNAS 2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

MRS. A. BITTIN PAMINKLŲ ĮSIRIEBĖJAI Dabar siūlo didžiausias paminklų vertes. Didelis pasirinkimas paminklų visokių akmenų ir madų. Kainos nuo \$15.00 ir auk. Atsakantis darbas 3958 West 111th St., Telefonas BEVerty 0005 skersai šv. Kazimiero kapinių vartų.

BUICK & PONTIAC AGENTORA Milda Auto Sales PIRMA IR VIENINTELĖ LIETUVIŲ GENERAL MOTORS AGENTORA BRIDGEPORTE 806 W. 31st Street • Tel. Victory 1696 DOMININKAS KURAITIS, sav. Bendradarbiai: SABONIS, BULAW, BANKEVICIUS, BAČKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS JUOZAPAS E UDEIKIS TEVAS REPUBLIC 8340

KUMPIALIS IS LIETUVOS ir kiti skanumėliai. Irgi parduodam Wholesale. BALTIC IMPORT CO. 805 W. 19th Street Tel. Haymarket 2555

Visi Namų Savininkai Prirašykite Prie BRIGHTON PARK LANDLORDS BUREAU ASSOCIATION B. R. PIETKEWICZ, manager 2608 West 47th Street Chicago

SENIASIA IR PIGIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Visi Telefonai YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hemitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Tel. LAFAYETTE 0727 Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

GABY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER — PRUZIN Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja 620 W. 15th Ave. Phone 8009

PAIN-EXPELLER Skaudamos strėnos? Gaukite malonų ir greitą palengvinimą su koliais išsitraimais. PAIN-EXPELLER piliausiu pasisekimu naudojamas nuo 1867 metų.

Urba Flower Shoppe 4180 Archer Avenue Gėlių Mylimiems — Vestuvėms — Bankietams — Laidotuvėms — Papuošimams. Phone LAFAYETTE 5800

A. A. JURGIS GUDLINKIS mirė bal. 10, 1937, 2:30 val. ryto. sulaukęs 70 metų amž. Kilo iš Raseinių apskr. Kviedornos parap. Jonaičių kaimo, Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko dideliamė nulūdime moterį Oną, po tėvams Krauzaitė, sūnų Antaną ir jo žmoną Adelę, 2 anūkes: Dolores ir Shirley, dukterį Antaną Regan ir jos vyrą Jurgį ir anūkus: Jurgį Jr. ir Calvin ir gimines. Kūnas pašarvotas Butkus koplyčioje, 710 W. 18th St. Laidotuvės įvyks antradienį, bal. 13 d., 1937 iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Dievo Apvaizdos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veitonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdę Moteris, Sūnus, Dukrė, Marti, Žentas, Anūkal ir Giminės. Laidotuvių direktorius Butkus Undertaking Co. Telefonas CANal 3161.

VENETIAN MONUMENT CO., INC. Išdri bėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoy Suvirš 50 metų prityrimo Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicagos Lietuvių 527 NORTH WESTERN AVENUE ARTI GRAND AVE. Telefonas SEEley 6103 Chicago, Illinois

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE J. Linlevicius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572 S. P. Mažeika 3319 Lituania Ave. Phone YARDs 1138 A. Masalskis 3307 Lituania Ave. Phone BOULEvard 4139 A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109 S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377 I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOULEvard 5203 Ezerskis ir Sunus 10734 So. Michigan Ave. Tel. PULLman 5703 P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Phone BOULEvard 4089 Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrus 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

Iš Lietuvių Gyvenimo Chicagoj Ir Apylinkėj

Padėka Geradariams

Su Dievo pagalba laimingai pasiekiau savo gyvenimo tikslą. Balandžio 3 dienoje tapau įšventintas į kunigus, o ketvirtoje to mėnesio dienoje malonių sutikimų vaišingo klebono kun. H. Vaišino atnašavau pirmąsias šv. Mišias šv. Antano bažnyčioj, Cicero, Ill.

Toje svarbioje mano gyvenimo dienoje teikėsi patarauti, ir dovanų suteikti skaitlingi mūsų prieteliai, draugai ir giminės. Visiems jiems savo ir savo brangių tėvelių vardu reiškiau širdingos padėkos žodžius. Tokių, mūsų dėkingumo užsipelniusių, eilėje yra gerb. klebonas kun. H. Vaišinas, kun. Kiškūnas, klierikas T. Holbrook, asistavusieji prie šv. Mišių, kun. Urba, šv. Kazimiero vienuolyno kapelionas, sakęs pamokslą, taipgi didž. gerb. kun. J. J. Jakaitis, MIC., Tėvų Marijonų Kongregacijos provincijolas, gerb. kun. M. Urbonavičius, MIC., Aušros Vartų par. klebonas ir kiti gerb. kunigai ir klierikai ir seserys Kazimierietės. Toliau dėkinę esame parapijos chorui, jo

vedėjui Mondeikai, dainininkei M. Janušauskienei, d-rui Stulgai, bernaičiams ir mergaitėms ir draugijoms procesijoj dalyvavusioms ir parapijos vaikučių benui.

Širdingai dėkoju skaitlingai miniai žmonių, kurie atsilankė į bažnyčią, svečiams ir viešnioms ir bankietę atsilankiusiems ir teikusiems dovanas. Dėkoju aukštiems svečiams, reikšusiems linkėjimus — gerb. teisėjui Jonui T. Žūriui, ir d-rui S. Biežiui, o kun. Anastazijai Valančiui už gražų programo vedimą.

Visų geradarių ir aukotojų intencija atlaikysiu 10 šv. Mišių.

Kun. Jonas Stankevičius ir Tėvai

Margučių Balius

GARY, IND. — Bal. 4 d. parapijos svetainėje įvyko margučių balius.

Iš anksto buvo išdalinta parapijonams tikieta po \$5.00 (šešynai) kad sukėlus fondą anglių ir apdraudos biloms padengti. Pirmą dovaną (arbatai setą ir lempą) dovanavo J. Auškalinis, trečią dovaną buvo dvi tonos anglių,

ketvirta dovana — \$5.00 ir \$2.00 pinigais ir trys dovanos po \$1.00 pinigais.

Nors oras buvo nepalankus, tačiau žmonių prisirinko daug.

Gražiausių margučių atnešė K. Nakutis, Ant. Neniene, Z. Adomaitytė ir keletas kitų.

Lainėję dovanas džiaugiasi savo laime.

Nauji sumanymai

Visuomenei jau žinoma, kad gariečiai su dabartiniu kleb. kun. J. Draugeliu yra nuveikę daug gražių ir naudingų darbų parapijoj. Dabar manome parapijos salei supūrkti kėdes ir staliukus, nes senieji jau sulūžę. Taipgi bažnyčios viduryje esanti seną guminių taką pakeisti nauju, gražiu, kad būtų bažnyčios papuošimas. Gi seną sunaudoti mokyklos koridoriui.

Bažnyčia gražiai išdažyta ir viskas viduj atnaujinta. Velykoms baigta dažyti groteliai ir sakykla. Naujos varšos begalo puošia bažnyčią.

Kaip kitur, taip ir Garyje daugelis susidomėję "Draugo" paskelbtomis didelėmis

PIRMADIENIŲ RADIO PROGRAMA IŠ KAUNO

Dainuos Operos Artistai Sodeika, Petrauskas Ir Kiti

Pirmadienį, bal. 12 d., nuo 2:15 iki 3 val. po pietų National Broadcasting Columbia Co. transliuos radio programą iš Kauno. Chicagoj programą perduos radio stotis WCFL. Programą išpildys Lietuvos operos artistai. Sodeika, Petrauskas ir k. Bus išpildyta Čiurlionis tony poema "Jūra", Jono Gruodžio populierių lietuviškų šokių

kūriniai, ištraukos iš lietuviškų operų "Šarūnas", "Gralina" ir "Trys talismanai". Programa bus transliuojama iš Lietuvos Valstybinės Operos, diriguojant komp. J. Štarkai.

Chicagoiečiai, nepamirškite pirmadienį 2:15 po pietų savo radio nustatyti ant stoties WCFL.

dovanomis naujiems skaitytojams.

Štai, A. Adomaitienė ir M. Mockaitienė jau džiaugiasi gavusios po gražų aliumininį nes senieji jau sulūžę. Taipgi bažnyčios viduryje esanti seną guminių taką pakeisti nauju, gražiu, kad būtų bažnyčios papuošimas. Gi seną sunaudoti mokyklos koridoriui.

Blogas Paprotys

Amerikonai sako, kad laikas, tai pinigai. Kai kurie europiečiai dėl tokių išsireiškimo amerikonus pašėpia.

Kartą man teko pažinti Pionduros valstybės konsulą. Zmogus buvo advokatas ir Chicagoj praktikavo teises. De Paul universitete mokino tarptautines teises. Tuo pačiu laiku parašė, net dvi tarptautinių teisių knygas. Paklaustas, kaip jam vyksta tas viskas atlikti, atsakė: "Aš spėju tai atlikti, dėl to, kad aš suorganizavęs savo laiką".

Mes, lietuviai, turime blogą ydą. Kaip renkames ir va-

karą, tai vis taikome, kad mažiausia pusę valandos pasivėluoti. O kaip jau prie to pavėlavimo priprantame, rodo, kad taip ir turi būti. Tada pavėluojame ir į darbą, net ir į bažnyčią ateiname jau pamaldoms prasidėjus.

Kadangi daugelis žmonių laiku neatsilanko į vakarus, tai vakarų rengimo komisijos būna priverstos atidaryti suvėluoti. Žmonėms, kurie laiku atsilanko, yra skriauda, nes veltui gaišta laiką. Kada žmogus kur nors pavėluoja, jis tuoj parodo, kad yra betvarkis. Jis nemoka suorganizuoti savo laiko.

Vienas Italijos karalaitis kartą buvo iškviestas į Paryžių pusryčiams. Kelio turėjo 1,500 amerikoniškų mylių. Atėjus paskirtai dienai, valandai, šeimininkė ir svečiai pasigedo karalaitio. Bet kai laikrodžio išmušė pusryčiams paskirtą valandą, šeimininkė ir svečiai tiesiog nusiminė. Po trijų sekundžių pasirodė ir karalaitis. Kada-

Mūsų Organizuotoji Veikla

A. L. R. K. Federacijos Apskrities Skyrius

Iš Federacijos 19 Sk. Veikimo

BRIGHTON PARK. — Federacijos 19 skyrius laikė susirinkimą kovo 30 d., mokyklos kambary.

P. Kvietkus išdavė raportą iš Federacijos konferencijos, kurioj raginta katalikai organizuotis kovai prieš besiplintančią bedievybę, traukti jaunimą prie lietuviškų draugijų, Moterų Sąjungos, Susivienymo.

M. Šrupšienė išdavė raportą iš Federacijos apskr. susirinkimo.

Atstovų susime dalyvavo: Šv. Kazimiero dr. jos J. Valškis ir P. Kvietkus, Labd. Sąg. gos kp. E. Mežiūnė, V. Micienė ir Žukienė, Moterų Sąjungos kp. M. Šrupšienė, Susivienymo kp. V. Kulikauškas, choro O. Ivinskaitė.

Šv. Kazimiero draugija įngi pavėlavo 3 sekundes, jis už tai rengėjų atsiprašė.

Komisija rengti V. Uždaviniiu prakalbas, kurios įvyks balandžio 13 d. Lietuvių Auditorioj, žadėjo pradėti prakalbas skirtu laiku, tai yra 7:30 val. vakare. Jeigu ans karaliukas, arkliais važiuodamas 1,500 mylių, galėjo suspėti pusryčiams ir tik tris sekundas pavėlavo, tai mums į šias V. Uždavinio atsivėikininimo prakalbas būtina reikiu laiku susirinkti.

Debesyła

mokėjo savo metinį mokestį. Pareikšta užuojanta kun. Al-bavičiui dėl mirties konsulo dr. M. Bagdono.

Lewis Style Shop dovanavo furkotą Vilniaus vadavimo reikalams. Furkotis bus paleistas laimėjimo keliu. Apie tai bus apkalbėta sekantiam susirinkime, taip pat ir visų draugijų vakaros naujos bažnyčios reikalams.

Visų draugijų atstovai prasomai nepamiršti atsilankyti į sekantį susirinkimą, kuris įvyks šio mėnesio paskutinį antradienį.

Koresp.

DUODAM

PASKOLAS

ANT PIRMŲ

MORGICIŲ

Chicagoje ir apylinkėse, lengvais išmokėjimais dėl nupirkimo, pataisymo ir statymo naujų namų.

Išmokam **4%**

DIVIDENTAS UŽ PADETUS PINIGUS.

Kiekvieno asmens pinigai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Corporation, Washington, D. C.

SIMANO DAUKANTO

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO.

2202 West Cermak Road
Phone CANAL 8887

CLASSIFIED

REIKALAUJAMAS ATSAKANTIS DARBININKAS

Kūris gali būti perimti dalį mūsų dirbuvės išdirbimo ir išpildymo užsakymų, arba dalį pardavimo ir pristatymo, metiniais kontraktais visom didelem korporacijom J. V. Gėram, gabiam vyrui, duofimėme vykdoma dalį biznio. Gaus pirmiau pamėginti ir gales matyti kurioj šio darbo sąkaj jis tinka. Turit nebūti darbo ir ilgu valandų. Rašykite į Perfect Peerless Calendar Co., 203 So. Dearborn St., Chicago.

IEŠKAU FLATO

Reikia 4 kambarių flato, apšildomo pečiu, garu ar vandeniu Marquette Parke ar Brighton Parke. Tuoj pasaukti Grovehill 0163.

REIKIA DARBININKO

Tuoj reikia darbininko ant farmos. Turit mokėti arti ir dirbti kitas ūkio darbus. Gera mokesčiai. Darbas ant visados. Atsilaukti: 4340 So. Sawyer Ave.

REIKIA DARBININKŲ

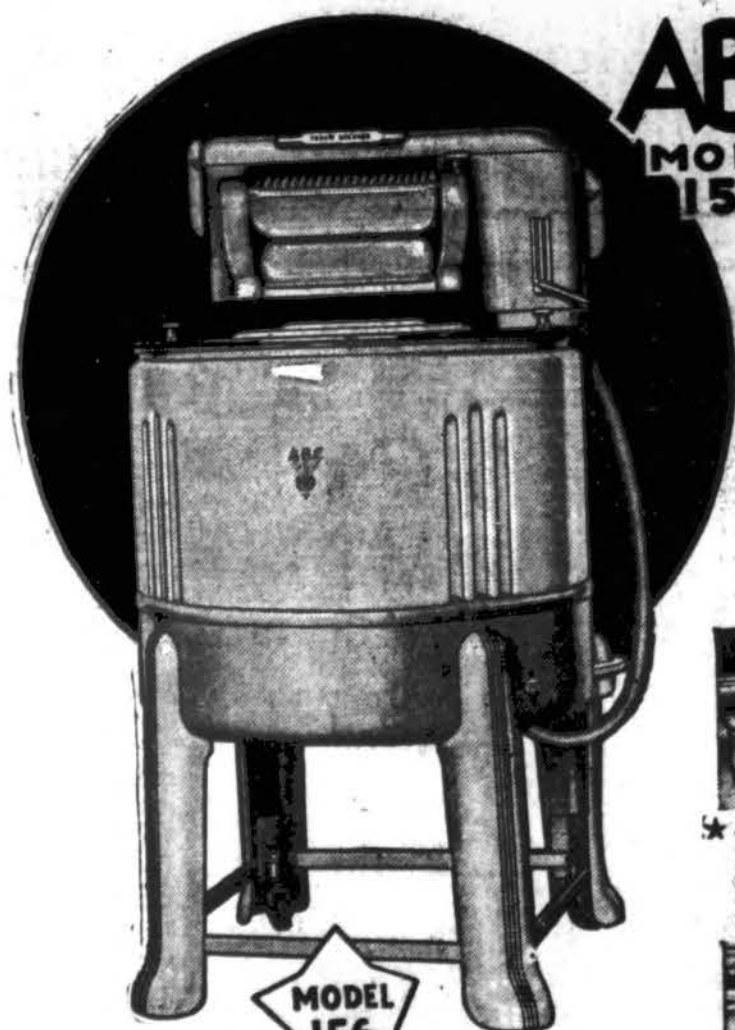
Reikia automobiliu pardavėjų. Turit būti švarūs, gražiai atrodantys jauni vyrai nuo 20 iki 25 metų amžiaus. Parinoti Fordo automobilius ir trokus. Patyrimas nėra būtinas. Komisas ir bonusas. Matyk Mr. Hill, E. C. Schneider Motor Sales, 4301 W. Madison.

RENDON Ofisas arba vienas flatas. 3223 So. Halsted St.

Tel. LINCOLN 4424
Dėl Reumatizmo, Sloen, Nervotumo, Prastos Cirkuliacijos, Ankšto Kraujo Spaudimo ir Redūsimo—PAMĖGINKIT

GEHL'S BATHS

Hot Air, Light, Sulphur ir Shower Maudynės. Elektros Trytmantai ir Masoai VYRU SKYRIUS
1500 Clyburn Ave. 1507 N. Halsted St.
Pirm. Tryc. Kėtvir. Austr. ir Kėtvir.
1000 1/2 1/2 10 val. 9 ryto iki 8 val.
Ats. ir Pusk. 7:30 Motoris
1/2 iki 6 val. Patarnavimas
MOSK VYSTOS SUVRS 40 METŲ

ABC
MODEL
156

**DIDŽIAUSIA
SKALBYKLŲ
VERTE
Pasaulyje!**

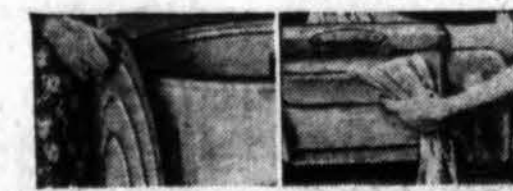
★ **ABC INSTANTANEOUS TOUCH RELEASE**
Instantly releases pressure on rolls.

★ **ABC FINGER TIP CONTROL**
Starts and stops operation of wringer rolls.

★ **ABC 8-POSITION WRINGER**
Locks firmly and securely in 8 positions.

★ **ABC ACCESSIBLE MOTOR SWITCH**
Tumbler type, conveniently located at the top of wringer pedestal.

★ **ABC CONVENIENT TUB COVER SUSPENSION**
An added convenience feature—saves time.

★ **ABC TOUCH FEED**
Feeds clothes evenly into wringer by slight touch of finger.

★ **ABC EXCLUSIVE FRENCH TYPE AGITATOR**
Bubbling surfaces on wings and base.

★ **ABC LARGEST CAPACITY PORCELAIN TUB**
Exclusive ABC Design with 4 sets of water deflectors.

JOKI KITA SKALBYKLA NETURI VISŲ ŠIŲ YPATINGŲ PAGERINIMŲ

Štai tik keletas iš daugelio pagerinimų, kuriuos turi nauja ABC One-Fifty-Six skalbykla... skalbykla, kuri turi daugiau ypatingą saugumą ir patogumą padidinančių pagerinimų, negu bet kuri kita skalbykla... "Tai tikrai geriausia skalbykla pasaulyje," padaryta taip, kad tvirtų per metų metus ir tarnautų be klincų... Plauna drabužius greičiau, saugiau ir balčiau... Tai didžiausia skalbyklų vertybė šių dienų Amerikos rinkoj... Tai skalbykla jau dabar pasivariusi pirmyn keletą metų.

TIK \$5.00 ĮMOKĖTI

Likusi suma lengvais išmokėjimais.

VADOVAUJANČIOS AMERIKOS SKALBIMO IR PROSIJIMO MAŠINOS

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3417 So. Halsted St. Tel. Blvd. 7010

Budriko Radio Programų sekmadieniais permai nytas laikas prasidės 7:30 vak. WCFL 970 K.

Marijonų Vedamųjų Pajmaldų Tvarkrastis

MELROSE PARK, Ill., Mt. Carmel bažnyčioje, misijos balandžio 11—18.

SHENANDOAH, Pa., kun. Juozo A. Karaliūnas klebonaujamoje bažnyčioje, misijos, balandžio 19—gegužės 2, tėvas generolas kun. Andrius Cikoto, MIC ir kun. Adomas Morkūnas, MIC.

PHILADELPHIA, Pa., kunigo Igno Žimblio klebonaujamoje bažnyčioje, gegužės 31—birželio 6, misijos, kun. Adomas Morkūnas, MIC.

DIDŽIAUSIOS DOVANOS!

"Draugo" Vajaus Kontestininkams

1. Kelionė iš Chicagoj į Klaipėdą ir atgal, ir \$100.00 pinigais.
2. Kelionė iš New Yorko į Klaipėdą ir atgal, ir \$75.00 pinigais.
3. Kelionė iš Chicagoj į Klaipėdą, ir \$75.00 pinigais.
4. Kelionė iš Chicagoj į Klaipėdą, ir \$10.00 pinigais.
5. Kelionė iš New Yorko į Klaipėdą.
6. Nauja skalbimui mašina vertės 65.00, iš Jos F. Budrik, Inc., 3417 S. Halsted St.

ir daugybės kitų brangių ir naudingų dovanų.